

värden

Din tidning från Hüge • Nr 1 / 2018

*Vinnande
förorts-
poesi*

**Nyrenoverat
på Härbrevägen**

**Slipp
skadedjur**

**Uppdrag:
ett tryggt Huddinge**

 huge

Vkam

”Låt oss mötas!”

Tidningen du håller i din hand har visat sig vara riktigt poppis. Superkul, tycker vi! Den läsarundersökning av Värden som gjordes i höstas visar att tidningen gör stor nytta. Detta sporrar oss att fortsätta skriva reportage som informerar och inspirerar. Läs mer på sidan 7.

Det ämne som flest läsare angav att de vill ha mer av i Värden är trygghet och säkerhet. Vi tog fasta på det direkt och i det här numret har vi träffat kommunpolisen Anna Schelin som jobbar varje dag för att göra ditt bostadsområde tryggare. Möt Anna och läs mer om grannsamverkan och inbrottsbekämpning på sidan 8. Vi på Hüge tänker trygghet i allt vi gör, stort som smått. Det kan handla om att beskära buskar, se till så att utomhusbelysning fungerar eller att sätta in glas i dörrar. Långsiktigt strävar vi efter att skapa många öppna sociala ytor i våra bostadsområden. De flesta av oss blir trygga när det är mycket rörelse omkring oss och ett naturligt flöde av människor.

Vi har även mätt vårt NKI (Nöjd kund index). Undersökningen visar att nöjdhetsindex har gått ner från 69 till 67, vilket vi förstår inte

är nöjda med. Mitt mål är att ni hyresgäster ska bli mer nöjda för varje år som går och därför kommer vi från och med i år mäta NKI varje år istället för vartannat, som tidigare. I höst kommer dessutom en del av er få enkäten levererad till dörren, när jag och mina kollegor ska knacka dörren i era områden.

Engagerade hyresgäster har vi gott om. Tack alla som har lagt kläder och textilier i någon av Human Bridges boxar runt om i Huddinge, ni bidrog 2017 till att 15 ton kläder kan få nya ägare på annat håll i världen! Återbruk är en resursfråga som är en överlevnadsfaktor för vår värld. Det där gamla plagget du bidrog med kanske kändes futtigt där och då, men detta visar att vi kan göra skillnad tillsammans. Mäktigt!

Avslutningsvis tycker jag att vi ska njuta riktigt ordentligt av att vi går mot ljusare tider med ljummare vindar. Jag passar på att önska alla en riktigt trevlig vår!

Karin Strömberg Ekström,
vd Hüge Bostäder

04

Färska råvaror varje dag

Inspirerad av Spanien och Italien
dukar restaurang Julius upp till fest

Stoppa tjuven

Håll koll med grannsamverkan

08

12

Jami Faltin - Ortens bästa poet

Han visar upp den osminkade verkligheten, utan
att skönmåla eller överdriva

Lyckad renovering

Nu är första etappen klar på Härbrevvägen

18

20

Grönt, skönt och energisnålt

Så ska Huges hus stå i 100 år

Konst av och för alla

På Huddinge Vårsalong visar både proffs
och amatörer upp sina verk

22

värden

Nummer 1/2018

Omslagsfoto: Ola Jacobsen

På omslaget: Anna Schelin

Nästa nummer utkommer: Maj 2018

 huge

85.-
Flower 85.-

Wisey 115.-
Sleepy Bulldog 69.-
Sitting Bulldog 79.-

Restaurang Julius

Var: Stuvsta Torg 4.

Vad: Italienskt och spanskt fokus med många smårätter.

MIN LOKAL

RESTAURANG JULIUS

JONAS LAGERSTRÖM, RESTAURANGCHEF

juli förra året öppnade Restaurang Julius på Stuvsta torg och i dag är succén ett faktum.

I den mysigt inredda krogen finns det i nuläget plats för 32 gäster. Det stora bordet i mitten med plats för tolv personer är tänkt för så kallade ”family dinners”, middagar för större sällskap.

– Inspirationen kommer från Spanien och kvällen börjar med att vi dukar upp hela bordet med chark och tapas. Sedan kommer det ut stora fat med varmrätter som skickas runt bordet, säger Jonas Lagerström, restaurangchef. Det har varit väldigt poppis när det gäller att till exempel fira födelsedagar.

På kvällarna kan gästerna välja och vraka mellan ett tiotal olika spanska och italienska tapas och fyra varmrätter och till lunch serveras en blandning av svensk husmanskost och andra klassiker. Färska råvaror är ett måste och i princip all mat tillagas samma dag.

– Det är alltid tillgången på råvaror som styr. Får vi till exempel in ett fint parti med abborre eller kungskrabba kan vi ändra menyn till nästa dag, säger Jonas.

Namnet Julius är för övrigt ett sätt att hedra

minnet efter den välkända lokalprofilen och optikern Julius som tidigare huserade i en del av lokalerna.

– Det är många gäster som pratar om honom när de kommer hit och vi har också satt upp lite bilder på Julius i matsalen, säger Jonas.

De fyra ägarna, Kevin och Lotta Rustas och Patrik och Anna Örn, bor alla i Stuvsta och ser restaurangen som sitt sätt att bidra till området och skapa lite liv på torget.

– Och det har de verkligen lyckats med. Gästerna är supernöjda och vi har fått mycket positiv feedback både på sociala medier och när de är här, säger Jonas. Det märks att många har saknat ett ställe som vårt.

I årets planer ingår att förlänga baren för att få till ytterligare några barplatser, att göra en riktigt bra uteservering och ha öppet även på söndagar.

– Vi vill hitta ett bra koncept som funkar på söndagskvällar, säger Jonas. Vi har haft ett par superlyckade musikkvällar så det blir det nog mer av, till exempel. Vi försöker vara lyhörda för vad gästerna vill ha. Det handlar hela tiden om att hålla en bra nivå och bygga på allt eftersom. ●

A photograph of two elderly hikers walking on a forest path. The hiker on the left is seen from behind, wearing a maroon jacket and a light blue backpack with a lace pattern. The hiker on the right is an older man with white hair, wearing a grey hoodie and a green backpack, using a walking stick. The background is a sunlit forest with warm, golden light filtering through the trees.

Tidplan för övergången till Huge

- Serenadens servicehus i Skogås: februari 2018
- Stuvstugårdens servicehus: juni 2018
- Sjäodalens servicehus: november 2018

150 nya seniorboenden till Huge

Huge övertar Huddinge kommuns tre servicehus, som då omvandlas till seniorboenden. Totalt handlar det om 150 lägenheter. Bakgrunden till äldreomsorgsnämndens beslut är att servicehusen inte uppfyller de nya kraven på brandsäkerhet och arbetsmiljö. En omställning ska därför ske och de boende får i och med denna ett förstahandskontrakt hos Huge, som blir ny hyresvärd. Lediga lägenheter går

successivt över till Huges kö för seniorboenden, så kallade Plus 65-bostäder.

– Tillsammans med kommunen arbetar vi för att övergången ska vara så smidig som möjligt för de boende. En av våra kundvärdar kommer att träffa alla som berörs, svara på eventuella frågor och hjälpa till med kontraktsskrivning, säger Tommy Ålund, chef Bostad hos Huge.

Huges hyresgäster

samlade in 15 ton kläder

Fyra elefanter eller en fullastad lastbil. Motsvarande vikt i kläder och textilier – hela 15 ton – lämnade Huges boende in till hjälporganisationen Human Bridge under 2017. Allra mest material samlades in i Flemingsberg.

– Vi började med det här på prov och hade varit nöjda med några kilo, allt är bättre än inget. Men 15 ton, det är otroligt bra jobbat, säger Månika Petterson, boendeutvecklare.

– Det är kul att det fungerar och att Flemingsberg är bäst på att ge! Planen är att utöka Human Bridge till alla våra områden.

Human Bridge samlar in begagnade men fungerande textilier och sänder till behövande i främst Afrika, Östeuropa och Mellanöstern.

Här finns insamlingsboxarna:

Bridgevägen 10, miljörum
Diagnosvägen 1
Diagnosvägen 7A
Fäbodvägen 15
Korpstigen 11
Kullstigen, miljörum
Härbrevvägen C
Paradistorget 2, miljörum
Studievägen 21
Stintavägen 1
Spelvägen 23-24
Terapivägen 4A

Värden uppskattas *av sina läsare*

Fyra av fem hyresgäster brukar läsa eller bläddra i tidningen Värden när den kommer. Två av tre läsare ger Värden det sammanfattande betyget Mycket positiv eller Ganska positiv. Och det läsarna vill ha mer av är information om vad

som är på gång i området där de bor, tips om bostaden/lokalen, nybyggen och artiklar på ämnet trygghet och säkerhet. Det visar den läsundersökning som Huge lät göra under hösten.

– Undersökningsföretaget Novus blev förvånad över det starka bandet mellan läsarna och Värden. Det överraskade oss också, samtidigt som vi blir väldigt stolta över att våra hyresgäster uppskattar vår kundtidning så mycket. De synpunkter vi fått kommer hjälpa oss att utveckla och skapa en ännu bättre Värden, ett arbete som redan påbörjats, säger Huges kommunikationschef Cristina Gonzalez Pons.

Om undersökningen

- Totalt 565 personer svarade på undersökningen, de flesta bostadshyresgäster.
- Nästan lika många män som kvinnor svarade på undersökningen.
- Cirka 40 % uppgav att de har annat modersmål än svenska.

Stoppa tjuven

med grannsamverkan

Text: Karin Wandrell ● Foto: Ola Jacobsen

Grannsamverkan är ett bra sätt att hålla koll på vad som händer i området. Nu vill Huge starta upp grannsamverkan i Flemingsberg, med hjälp av appen Trygve, något som kommunpolisen Anna Schelin ser som positivt.

Aнна Schelin jobbar som kommunpolis i Huddinge och ser många fördelar med grannsamverkan. En är att det snabbt går att komma ut med information om att det till exempel har skett ett inbrott och hur det har gått till.

– Det gör att grannarna dels är lite extra uppmärksamma på vilka som rör sig i området och dels kan vidta egna åtgärder för att inte själva drabbas. Grannsamverkan är ett bra sätt att öka tryggheten i området och det fungerar även i flerfamiljshus.

Trygghet är något Huge arbetar mycket med och i samarbete med polisen vill man nu införa grannsamverkan i Flemingsberg med hjälp av appen Trygve, som ska underlätta att ta del av och sprida information om vad som sker i området.

– Grannsamverkan ger så mycket mer än att bara verka brottsförebyggande, säger Åsa Schelin, boendeutvecklare på Huge. Vi ser det både

som trygghetsskapande och bra för trivseln att grannarna känner varandra. Tanken är att utgå från de som är intresserade och sedan får det växa organiskt. Trygve ingår som en del i ett pilotprojekt i Flemingsberg, men om hyresgäster från andra områden är intresserade av att starta en grannsamverkan är det bara att höra av sig till oss.

– När de boende har kontakt med varandra ökar även den sociala kontrollen, säger Anna. Vet man vilka som bor i huset är det lättare att reagera på okända och kanske fråga vem de ska besöka eller om det är något man kan hjälpa till med. Fördelen med en app är också att de flesta har en smart telefon i dag.

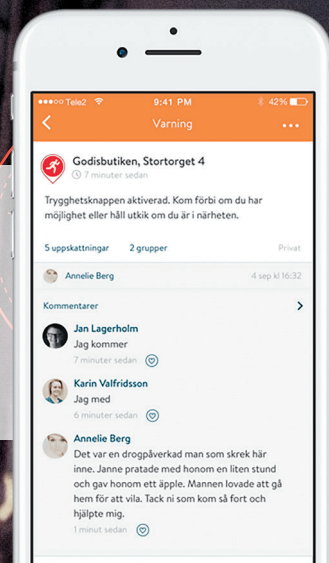
Lägenhetsinbrott sker ganska jämnt över året. I flerfamiljshus är lägenheter högst upp och på nedre botten mest utsatta, eftersom tjuven ofta kan jobba mer ostört där.

– I hus med loftgångar spelar däremot våningsplan ingen roll och där har vi sett att ►

APPEN TRYGVE

Appen kan användas för att ta del av och sprida viktig information, händelser och larm direkt på kartan i mobilen. Genom att vara med i både privata och offentliga grupper går det att hålla sig uppdaterad om vad som sker i området i realtid med hjälp av text och bild.

- Har man lås ska de användas och se till att aldrig lämna nycklarna synligt, säger Anna Schelin.

- ▶ det ofta är badrumsfönster som är den svaga länken. Det är viktigt att inte lämna det i vädringsläge när man lämnar bostaden utan se till att det är stängt och låst, säger Anna.

Hon föreslår också lås på både fönster och altan/balkongdörrar. Men innan man installerar lås bör man ta upp frågan med Hüge. I dag rekommenderar låsmeder att man ska använda samma typ av låskista som till ytterdörren. Då räcker det med en nyckel.

– Det är annars vanligt att man lämnar nyckeln i balkongdörren eller gömmer den i en kruka bredvid. Har man lås ska de användas och se till att aldrig lämna nycklarna synligt.

Det handlar helt enkelt om att förstärka sitt skalskydd, se över fönster och dörrar. Målet är att om tjuven till exempel tar sig in genom ett badrumsfönster ska de vara tvungna att lämna samma väg.

– Förvara inte värdeföremål synligt om du bor så att det går att titta in genom fönstren, påminner Anna. Ha alltid dörren låst, även när du är

hemma, samt undvik att förvara värdesaker i hallen så att en tjuv inte kan smyga sig in när du är hemma och plocka det som är närmast.

Via Hüge går det att beställa en säkerhetsdörr. Men man kan också öka skyddet på sin dörr med en låskåpa för vredet eller en postkorg vid brevinkastet. Då kan inte tjuvarna använda sig av en låsslunga som sticks in via brevlådan och sedan används för att låsa upp dörrvredet.

– Över- eller underlås ska alltid vara låsta, även när du är borta korta stunder. I dag har många lägenheter säkerhetsdörrar vilket är en bra investering eftersom de tar längre tid att bryta upp. Det låter dessutom ganska mycket vilket förhoppningsvis gör att grannarna hinner reagera om de är hemma.

I Annas jobb som kommunpolis ingår som en del i det brottsförebyggande arbetet även att samverka med kommunen, föreningar, företag och bostadsbolag.

– Varje torsdag träffas OSG, den operativa samverkansgruppen, som består av polis, rädd-

ningstjänst, representanter från kommunen, Hüge och vaktbolaget. Totalt kan vi vara 10–15 stycken som tillsammans går igenom kommun- del för kommun del för att se vad som har hänt sedan senast.

Skulle det till exempel visa sig att det har varit mycket stök på en speciell plats är det dags för kraftsamling. Det innebär att polis, väktare och fältare gör lite extra kontroller.

– Helgerna är ett nyckelproblem. Därför gör polisen en särskild helginsats och jobbar extra kvälls- och nattetid fredag och lördag. Vi kan också kontakta skolorna om vi misstänker att det är deras elever som är ute och busar.

I polisens trygghetsskapande arbete ingår även skolbesök. Just nu pågår ett treårigt projekt som går ut på att Anna och hennes kollegor ska besöka alla elever i årskurs 6 i Flemingsbergs rektors- område.

– Vi brukar börja med att presentera oss och visa utrustningen. Sedan fortsätter vi med värderingsövningar där vi säger olika påståenden, till exempel ”skulle du säga till om din kompis snattar”, och sedan får barnen välja

om de håller med eller inte. Det brukar leda till många intressanta diskussioner. För oss är det ett bra sätt att skapa dialog och eleverna får en chans att ställa frågor. Vi gör också punktinsatser i andra skolor vid behov. Heta ämnen just nu är näthat och droger. ●

Så skyddar du dig mot inbrott

- Var uppmärksamma på vilka som rör sig i området och huset.
- Lämna aldrig fönster i vädringsläge när du inte är hemma.
- Skaffa lås till balkongdörr och fönster och förvara nyckeln på en plats där den inte syns utifrån.
- Förvara inte värdesaker i hallen eller där de kan ses genom fönstret.

- Lås både över- och underlås varje gång du lämnar din bostad.
- Starta en grannsamverkan där du bor.

Tänk på att alltid kontakta Huges kundtjänst innan du gör en förändring i din bostad. Många förändringar kan Hüge dessutom hjälpa till med. Alla förändringar du gör i din lägenhet måste vara fackmannamässigt utförda. Du är också skyldig att återställa lägenheten till dess ursprungliga skick när du flyttar därifrån.

Sanning och förbannad dikt

De första dikterna, formulerade i tonåren. Ofta slängs de, glöms bort, arkiveras i en låda på vinden. Men inte för Jami Faltin. 16 år gammal skrev han fyra dikter och blev Ortens bästa poet.

Text: Gabriella Morath ● Foto: Ola Jacobsen

Rap och poesi – två sidor av samma mynt. I alla fall för Jami, som sysslat med musik långt innan han började skriva poesi.

– Musiken är lite gladare, skulle jag säga.

Poesin däremot har ett djupare budskap. Jag vill visa verkligheten, osminkad, utan att skönmåla eller överdriva. Rakt på, som det är.

Jami beskriver sin uppväxt som finsk rom i orten. Han kom till Sverige som fyraåring för att sedan återvända till Finland efter några år. När han var femton flyttade familjen till Flemingsberg. Och det är just orten som inspirerar. Jami skriver hela tiden

*“Mamman ringer o
ringer tills sonen svarar,
Undrar vart du e
fritidsgården bara,
Du ljuger du e ute o gör bax,
För o få den jackan som
kostar flera lax.”*

Utdrag ur den vinnande dikten “Mamma ringer”.

– i mobilen och i tankarna. Om tonårstiden, orten, livet. Men också om diskriminering och orättvisor. I sina texter berör han samhällets mörkare sidor. Fördomar och rasism, hur romer än idag särbehandlas och trakasseras.

– Jag ser ingen förändring. Ingen förbättring. Jag har blivit visiterad utanför butiker. Folk kollar snett på grund av vår klädsel. Jag tror många romer kan relatera.

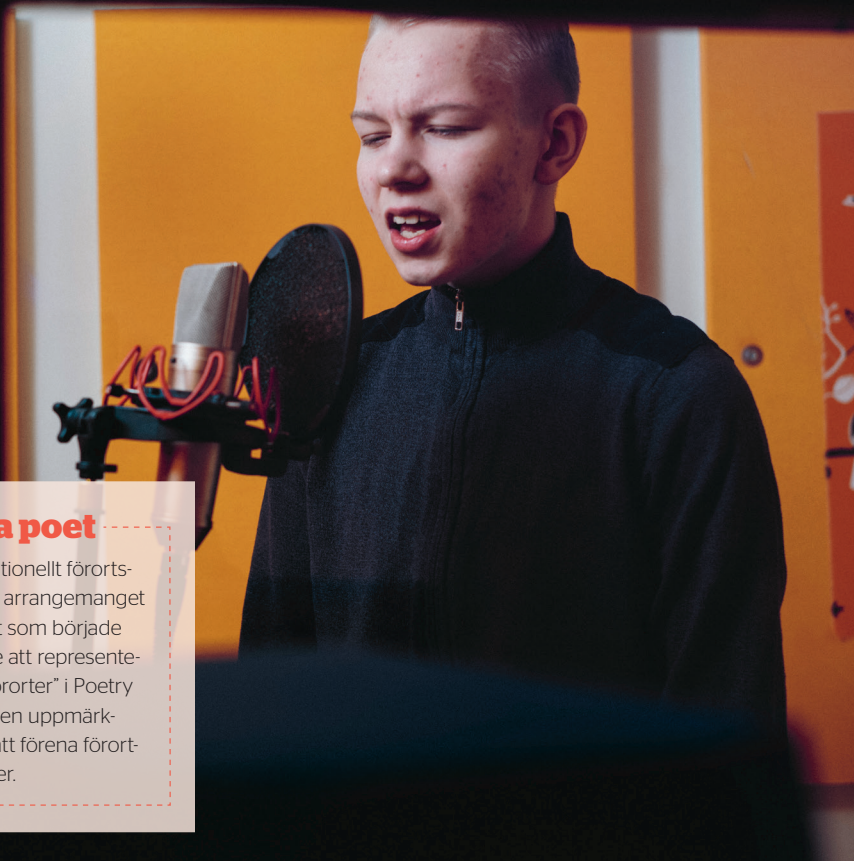
Rap som blev poesi

Jami var mitt i arbetet med en raptext när han blev tipsad om att tävla i Ortens poet 2017. Och eftersom rap och poesi ligger så nära varandra kom skrivandet av sig själv. Sena nätter, många utkast, långa tankegångar.

– Vissa nätter satt jag bara och tänkte.

Arbetet resulterade i fyra dikter. En om romernas historia i Europa; hur de blivit trakasserade, diskriminerade och förföljda. Dikten “Små grabbar” handlar om att växa upp i en förort – om förebilder och problem. Jami beskriver orten ur tre perspektiv: när man är barn och tror att allt ska gå bra, när man är ung

Jami spelar in i studion på fritidsgården i Flemingsberg där även nattvandrarerna har sina lokaler.

Ortens bästa poet

Ortens bästa poet är ett nationellt förortsmästerskap i poesi. Bakom arrangemanget står Förenade Förorter. Det som började som ett poesiprojekt i syfte att representera "Stockholms förenade förorter" i Poetry Slam-SM 2014 har nu blivit en uppmärksammat tävling. Syftet är att förena förorterna och lyfta unga talanger.

och tycker att man kan allt, och när man blivit lite äldre och lite mer ödmjuk. "Lika men olika" beskriver hur vi blir olika bemötta och behandlade beroende på ålder, kön, utseende och ursprung. Dikten "Mamma ringer" handlar om relationen mellan son och ensamstående mamma. Om att göra dumma grejer. Om dåligt samvete och en förälders försök att räcka till.

Och det var just dessa rader som snärjde juryn.

– Att vinna var... hur ska jag beskriva känslan? Det var mycket känslor. Jag var stolt, glad och tacksam för stödet jag fått.

Skriv från hjärtat – och ta ditt utrymme

Jami hoppas kunna inspirera fler till att våga ta plats. Att våga tro på sig själva. Med sina dikter vill han prata om hur lika vi ändå är.

– Asså jag vill bara att läsaren ska tänka att vi alla lever på samma planet. Och till slut så ligger vi alla under sex meter jord. Olika på ytan – vi är ändå samma.

Om han får välja ett budskap han vill sprida vidare så skulle det vara ett om jämlikhet.

– Du kan vara ung, gammal, fin, ful, lång, kort. Det spelar ingen roll. Alla ska behandlas likadant.

Med Ortens poet vill man lyfta lokala talanger, och Jami tycker det är viktigt att tävlingen finns.

– Den förenar förorterna. Det är en chans för oss som har svårt att göra våra röster hörda. En chans att få en plattform, att nå ut.

Jami planerar att ge ut en rapplåt under 2018 och vill på sikt bli publicerad – kanske med en självbiografi eller diktsamling.

Ortens bästa poet eller inte – hur ska man då tänka om man är ung och vill skriva poesi?

– Skriv från hjärtat. Och asså tänk inte på vad andra tycker. Tänk inte "kan jag skriva såhär och såhär", bara skriv. Det finns inga regler. Du kan skriva om allt mellan himmel och jord – eller jord och himmel, avslutar Jami. ●

Vägglöss, kackerlackor och råttor blir allt vanligare där vi bor. Det beror främst på att vi reser alltmer och handlar mycket begagnat. Men det finns hjälp att få och sätt att skydda sig på.

Slipp objudna gäster

Text: Karin Wandrell • Illustration: Jonny Lesch

De vanligaste skadedjuren i lägenheter är vägglöss och kackerlackor. Miss-tänker du att du har drabbats ska du direkt kontakta Anticimex. Huge står för alla kostnader och det gäller även för andra skadedjur som pälsängrar, råttor och kackerlackor.

– När det gäller kackerlackor använder man sig av fällor som placeras ut i bostaden. Vägglöss bekämpas med hjälp av kisel som är helt ofarligt för människor. Det är ett vitt pulver som läggs i och runt golvssocklar och i sängar och soffor där vägglössen finns, säger Carina Ahlén, Bosocialutredare på Huge. Det kan ta upp till åtta veckor innan alla vägglöss är borta. För att saneringen ska lyckas måste man bo kvar i bostaden och följa alla anvisningar från saneringsbolaget.

Råttor trivs där det finns människor och håller gärna till i fuktiga miljöer som källare och avlopp och runt platser där det finns avfall. Vårby har till exempel haft problem med råttor kring miljöhusen på Botkyrkavägen och Solhagavägen.

– Sopor på marken och fågelmat lockar till sig

”Sopor på marken och fågelmat lockar till sig råttor så därför ska man se till att hålla rent.”

råttor så därför ska man se till att hålla rent och snyggt i och kring miljöhusen och undvika att mata fåglarna, säger Ann Dahlgren, fastighetsvärd i Vårby. Anticimex har satt ut ”matstationer”, stora betonglådor, i området med gift som råttorna äter och sedan dör av. De har också satt ut råttfällor i avloppsbrunnarna.

Råttorna gräver även hål i rabatterna och bygger långa gångar. För att störa råttorna och få dem att flytta på sig läggs därför bollar av hönsnät med utdragna taggar ner i alla hål.

– Vi gör allt vi kan för att åtgärda problemet, men för att vi lyckas måste vi alla hjälpas åt att hålla snyggt och rent, säger Ann. ●

Genom att hålla koll på sin omgivning och följa några enkla tips kan man undvika skadedjur i sitt hem.

SÅ UNDVIKER DU VÄGGLÖSS OCH KACKERLACKOR

Ta aldrig hem möbler du hittar i soprummet och var vaksam när du köper begagnade möbler.

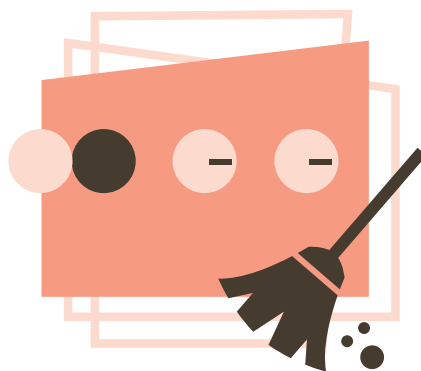

Är du på resande fot, låt kläderna ligga kvar i väskan istället för att hänga in dem i hotellets garderob. Ta inte in resväskan direkt när du kommer hem. Tvätta sedan de kläder som går i 60 grader och lägg in övriga i plastpåsar i frysen i minst 24 timmar.

SÅ UNDVIKER DU RÅTTOR

Mata inte fåglarna. Häng inte ens upp talg-bollar i träden eftersom det ramlar ner frön som råttorna sedan äter.

Släng dina soppåsar i sopnedksten istället för att ställa påsarna direkt på marken. Se till att inga sopor hamnar på marken och håll snyggt och rent i och kring miljöhusen.

Arbeten för bättre ventilation i Vårby

Huge arbetar för att alla lägenheter ska ha bra ventilation och därmed ett bra inomhusklimat. Under närmaste tiden är flera ventilationsprojekt på gång, bland annat på Bäckgårdsvägen 2-40 i Vårby, där injusteringar och kontroller av ventilationen ska göras.

Text: Cristina Gonzalez Pons

– **Ventilation** behövs för att vi ska må bra i inomhusmiljön, förklarar Richard Krentzel, driftchef på Huge. Det handlar om att ha ett jämnt flöde av luft i alla lägenheter. Vi börjar med att mäta flödet och bestämmer sen vilka åtgärder som behövs för att förbättra det. Det kan vara att rengöra luftkanalerna och se till att ventilerna i fönstren är öppna.

Arbetet beräknas pågå under mars till slutet av maj.

– För att kunna göra vårt arbete och få en godkänd ventilation är det viktigt att vi får tillträde till alla lägenheter. Vi meddelar en månad i förväg om åtgärderna som ska göras och under vilken period. Sen påminner vi igen med mer detaljerad information om vilken dag och tid vi ska komma. Kan man inte vara hemma den dagen lämnar man sin dörrnyckel i nyckeltuben som sitter på ytterdörren. Vi kan behöva komma

in fler gånger, säger Richard Krentzel.

En del arbeten kommer att utföras av externa entreprenörer, som dock alltid måste visa så kallad ID06-legitimation. Liknande arbeten kommer under året också att pågå i Flemingsberg och i Skogås. ●

Utbildning i inomhusmiljö

I början av året fick bland andra förvaltare och fastighetsvärdar på Huge gå en utbildning i ämnet inomhusmiljö. Kursen handlade om allt från ventilation till fukt och mögel. Utbildningen syftade till att ge medarbetarna större insikt i hur Huge kan jobba med inomhusmiljön och samtidigt göra det lättare att bemöta de boendes egna funderingar i frågan.

Mot nöjdare hyresgäster

Huge får ett bra medelbetyg i den senaste nöjdhetsundersökningen där hyresgäster svarat på frågor om sitt boende. Samtidigt har betyget blivit något lägre än tidigare på flera punkter. Så här arbetar Huge för att bli en ännu bättre hyresvärd.

Text: Emelie Molinder ● Foto: Håkan Lindgren

Höstas gick en enkät ut till drygt 2 000 hyresgäster med frågor om hur nöjda de är med sitt boende och den service som Huge ger. Frågorna handlade om allt från hur man trivs i lägenheten och bostadsområdet till hur gemensamma utrymmen och utemiljön sköts. De boende fick också svara på frågor kring hur stort inflytande de upplever sig ha som hyresgäster och hur tillgänglig Huges personal är.

– Det är glädjande att se att bostadsområdena har fått högre betyg i år jämfört med föregående mätning. Även felanmälan har fått fortsatt höga betyg. Däremot ser vi att vi får något sämre omdömen på flera frågor. Vi behöver till exempel lägga mer fokus på kundvård, service och inflytande, säger Anders Daniels, marknadschef på Huge.

Tack vare undersökningen kan Huge ringa in vad som behöver förbättras och åtgärdas. Det

går inte att identifiera vem som har svarat vad på frågorna. Huge har hållit workshops kring undersökningresultaten i de olika bostadsområdena och tagit fram konkreta handlingsplaner för att servicen och boendemiljön ska bli ännu bättre.

– En viktig del är också att tydligare kommunicera när vi gör olika insatser så att hyresgästerna blir medvetna om vad som faktiskt förbättrats, säger Mikael Goliats, förvaltningschef på Huge.

För att noggrannare följa upp hur de boende trivs kommer Huge framöver att genomföra nöjdhetsundersökningen en gång om året, istället för vartannat år som tidigare.

– Undersökningarna ger oss möjlighet att sätta oss in i hur hyresgästerna uppfattar oss. Vår ambition är alltid att vara en så bra fastighetsvärd som möjligt, det är en ständigt pågående process, säger Mikael Goliats. ●

Lyckad start

på renoveringsprojekt i Skogås

Upprustningen av 202 lägenheter på Härbrevvägen är i full gång. I höstas avslutades första etappen och de första hyresgästerna kunde flytta tillbaka till sina nyrenoverade lägenheter. Hyresgästen Jack Roslund är mer än nöjd, framför allt med det moderna köket.

Text: Emelie Molinder ● Foto: Ola Jacobsen

Lägenheterna på Härbrevvägen är byggda på 1960-talet och hade inte renoverats sedan dess, det var med andra ord hög tid för en genomgående upprustning. Framförallt var badrum och kök omoderna och vissa bostäder har drabbats av problem med stammarna. I höstas avslutades den första renoverings-etappen med 50 lägenheter klara för återinflyttning.

– Allt har flutit på som det ska, vi har hållit tidplanen, säger Aynur Haxverdiyeva, ombyggnadskoordinator på Hüge.

Förutom att stammarna bytts ut har köken fått nya köksskåp, bänkskivor och vitvaror. Även badrummen har totalrenoverats. Dessutom har ventilationen justerats i fastigheten, ny el har dragits och trapphusen har fått en uppfräschning. Utöver det har belysning bytts ut och förråden förstärkts. En av dem som flyttat tillbaka till sin lägenhet under hösten är Jack Roslund.

– Det blev väldigt schysst. Köket är nytt och badrummet också. En positiv överraskning var att de fixat golven och målat väggarna. Och så har de piffat upp loftgångarna, säger han.

Det är ingen tvekan om vad Jack är mest nöjd med efter renoveringen.

– Köket blev jättebra. Jag är ganska lång, över en och nittio, och tidigare var köksbänken väldigt låg, jag fick stå och hacka grönsaker med böjda knän. Nu kan jag stå normalt när jag lagar mat, säger han.

Smidig evakuering

Under de sex månader som renoveringen pågick bodde Jack i en evakueringslägenhet några hundra meter från den ordinarie adressen.

– Det funkade bra, ett flyttbolag tog hand om allting så det gick smidigt. Lägenheten låg lite närmare centrum så jag har inget att klaga på, säger Jack.

Evakueringslägenheterna ligger antingen i Skogås eller Trångsund.

– Vi tar hänsyn till hyresgästernas jobb och om de har barn på förskolor och skolor i området. Vi är måna om att de ska få likvärdiga bostäder i närområdet under tiden som renoveringen pågår, säger Aynur Haxverdiyeva.

Hon berättar att reaktionerna på renoveringen har varit genomgående positiva. Många har hört

Nytt på Härbrevägen

- Alla lägenheter får nytt kök med nya vitvaror, köksluckor, bänkskivor och fläktkåpa kopplad till ventilationen.
- Klinkergolv och helkaklade väggar i badrummet, med duschplats och handdukstork.
- Det dras ny el till alla lägenheter.
- Samtliga rum målas om.
- Nya parkettgolv i vardagsrum och sovrum och nya linoleumgolv i kök och hall.

av sig och berättat hur fint de tycker att det blivit. Däremot har en del av hyresgästerna reagerat på hyreshöjningen som renoveringen inneburit.

– De flesta har förståelse för att det kostar att bo i en nyrenoverad lägenhet i Stockholm, dessutom ligger Huges hyresnivåer inte högt i jämförelse med andra bolag. I de fall som hyresgästen inte upplever att de klarar hyran försöker vi i första hand hitta ett annat boende för dem. Vår ambition är alltid att lösa situationen på bästa sätt, säger hon.

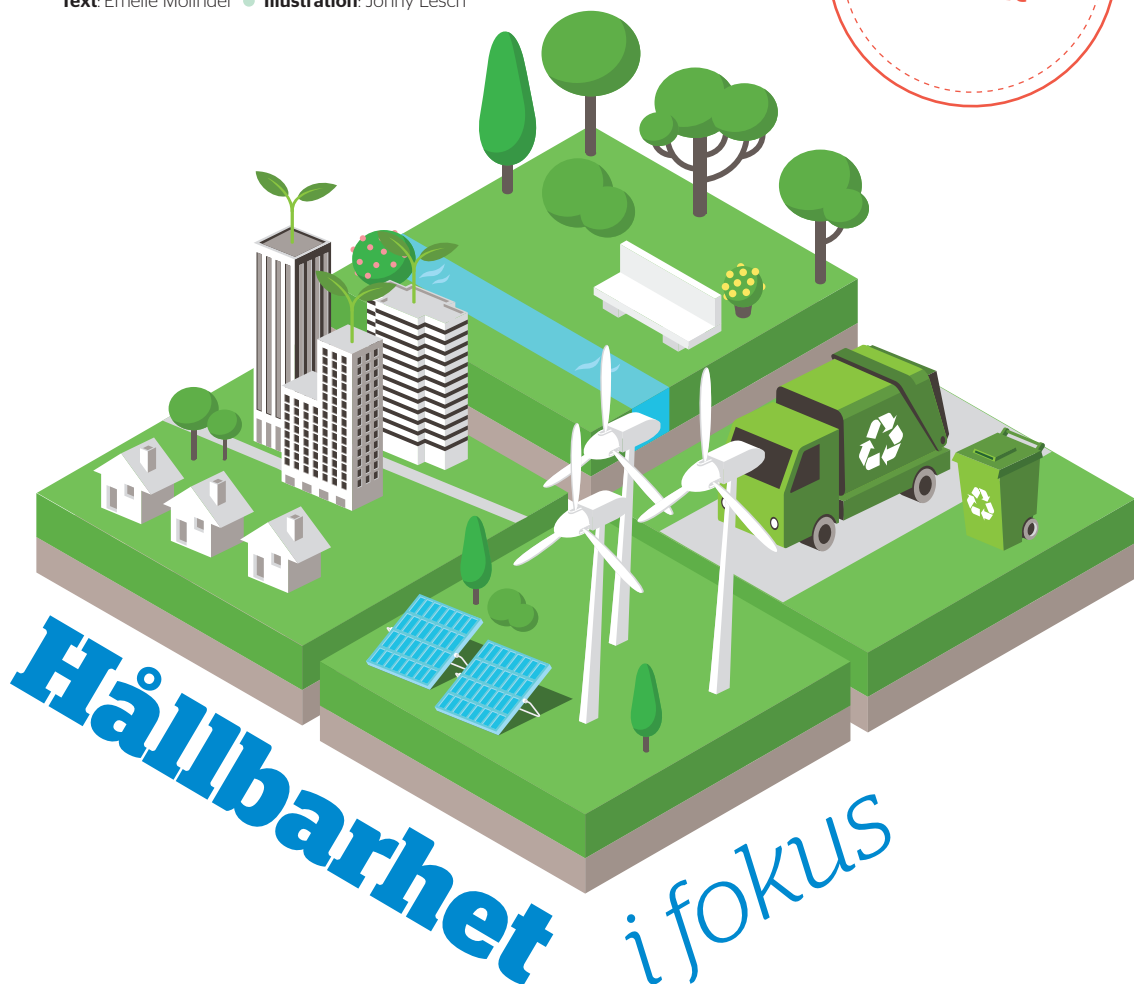
Äntligen slipper Jack stå nerböjd vid diskbänken.

Just nu pågår den andra etappen av renoveringen, som enligt plan ska avslutas i april. Etapp tre påbörjas i maj och etapp fyra i december. I varje etapp renoveras omkring 50 lägenheter. Renoveringen på Härbrevägen är dock bara en del i ett stort upprustningsprojekt i Huddinge – sammanlagt handlar det om 5 300 lägenheter som ska renoveras de kommande åren.

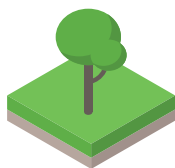
– Vi är glada för att vi med detta har startat upp det här upprustningsprojektet. Den första etappen har gått över förväntan och samarbetet med Hyresgästföreningen har fungerat mycket bra. Responsen från hyresgästerna har också varit positiv vilket känns särskilt roligt, säger Tommy Ålund, bostadschef på Huge. ●

Grönytor, energi, materialval och återvinning av avfall är alla viktiga delar i Huges arbete med att jobba ekologiskt hållbart.

Text: Emelie Molinder • **Illustration:** Jonny Lesch

Hållbarhet i fokus

Grönytor

De träd, gräsmattor och rabatter som du går förbi varje dag gör ett viktigt jobb när det kommer till att rena och filtrera dagvatten. Dagvatten är det vatten som kommer från till exempel regn- och smältvatten. En viktig anledning till att dagvattnet måste hanteras är förstås att förhindra att det kommer ut skadliga ämnen i

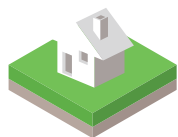
våra sjöar och vattendrag, en annan är att undvika översvämningar i bostäderna. Ibland behöver Huga bygga särskilda infiltrationsanläggningar och magasin för att hjälpa naturen på traven och en del av vattnet kan ledas bort via ledningar. Därför är det viktigt att tänka på dagvattenhanteringen tidigt i byggprocessen. Klimatförändringarna är en utmaning när man bygger för framtiden.

– Vid extrema regn, där ledningarna inte räcker till, handlar det om att i samråd med Huddinge kommun leda vattnet till gator och se till att det kan samlas på lågpunkter där våra fastigheter inte äventyras, säger Peter Andersson, VVS-specialist på Huge.

Viktigt med biologisk mångfald

Huge arbetar aktivt med att öka den så kallade grönytefaktorn som är ett mått på hur väl grönytorerna gör jobbet. Det handlar bland annat om att plantera nya träd, buskar och att anlägga rabatter som lockar till sig fjärilar och andra djur. Huge har även fyra bikupor utplacerade bland bostäderna.

– Värmeböljor kommer att bli allt vanligare i framtiden och då blir tillgången till skugga allt viktigare. De träd vi planterar när vi bygger nytt kommer kunna ge skugga till äldre, barn och andra som är känsliga för sol och värme, påpekar Ellinor Dässman, miljöstrateg på Huge.

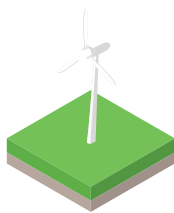
Materialval

Huge tar ett aktivt val för att inte bygga in giftiga eller farliga ämnen i husen. Samtidigt är det viktigt att välja material som håller länge och är estetiskt tilltalande.

– När vi bygger nytt lägger vi mycket energi på materialval. Vi försöker alltid välja det material som är bäst för både hälsa och miljö, säger Ellinor Dässman, miljöstrateg på Huge.

Samtidigt är det viktigt att dokumentera alla materialval som görs. I värsta fall kan material visa sig innehålla skadliga ämnen många år efter att det använts.

– Vårt mål är att de här husen ska stå i minst 100 år. Då är det bra att ha en databas där man kan se exakt vilket material som har använts var, så att vi lättare kan byta ut det om det skulle behövas i framtiden, säger Ellinor.

Energi

Huge har ett viktigt ansvar när det kommer till att inte bidra till klimatförändringar. Därför bygger Huge så energieffektivt som möjligt. All el som köps in är förnyelsebar, och husen byggs med teknik som inte läcker värme.

– Det är också viktigt att stänga ute ovälkomen värme för att skapa ett bra inomhusklimat. Utformningen och placeringen av fönster är viktig, säger Ellinor Dässman.

Hon poängterar också vikten av att skapa ett ljust och behagligt inomhusklimat, där människor trivs med att bo och leva.

Avfall

I enlighet med de globala klimatmålen måste vi minska mängden avfall som deponeras på tippen. Det betyder att alla behöver ta sitt ansvar för att återvinna mer. Huge samarbetar med SRV återvinning för att göra det så lätt som möjligt att göra rätt.

– Nyckeln är att göra det så enkelt som möjligt för de boende att sortera. Det handlar dels om att skapa bra logistik och dels om att skapa särskilda miljöhus som är ljusa och välordnade. Om det är tillgängligt och fräscht ökar sorteringsviljan, säger Christer Jernberg, affärsområdeschef för hushåll på SRV återvinning.

I Huges fall handlar det också om att skapa förutsättningar för att sortera matavfall separat i bruna avfallspåsar som sedan antingen blir till biogas eller gödsel.

– När man bygger nytt är det bra om man så tidigt som möjligt i processen kan planera kring återvinningen, säger Christer Jernberg.

– De boende ska ha det lätt, samtidigt ska det märkas så lite som möjligt när vi kommer och tömmer med våra bilar. Där gäller det att hitta en bra balans. ●

Möt våren *med ett leende*

Händer i
Huddinge

Ät frukost ute

Trött på morgonen och tomt i skafferiet? Passa på att äta frukost i Huddinge Centrum istället. Här finns flera trevliga ställen, både för dig som är på språng och för den som vill sitta ner och njuta av morgonkaffet.

I Huddinge Centrum finns till exempel

RÅ & så, Folkes, EspressoHouse eller Pressbyrån

Digital seniormässa

Är du över 65 år och vill veta mer om teknik och olika digitala lösningar ska du gå på Huddinges digitala seniormässa. Dit är alla seniorer välkomna oavsett vilken kommun de tillhör.

Var: Folkes i Huddinge centrum

När: 17-18 april

Mer info: huddinge.se

Huddinge Vårsalong

Inled våren med ett besök på Huddinge Vårsalong där såväl proffs som amatörer visar upp sina verk. Här finns allt från målningar och grafik till foto, glas och textil. Kort sagt – allt som går att hänga upp på en vägg.

Var: Kulturhuset hos Folkes, Sjödalstorget 1

När: 14 april - 4 maj

Mer info: huddingevarsalong.se

Antikdagar i Huddinge Centrum

Nu har du chansen att få ett utlåtande om tavlan du alltid undrat över och möbelen som du inte riktigt vet när den är tillverkad. Du kan också ta med dig böcker, leksaker, smycken, keramik, mynt med mera. Har du större och skrymmande saker kan du ta en bild på föremålet och ta med dig.

På plats finns representanter från några av Sveriges största nätverk för auktionshus med kontakter direkt till de stora auktionshusen Bukowskis, Sotheby's och Stockholms Auktionsverk.

Var: Stora Sjödalstorget, Huddinge Centrum

När: 5-6 maj

Mer info: huddingecentrum.se

Huge Bostäder AB
Box 1144, 141 24 Huddinge
Besöksadress, huvudkontor:
Sjödalstorget 7
Tel växel: 08-502 360 00
Webbplats: huge.se
E-post: info@huge.se

Kontakta oss

KUNDTJÄNST: 08-502 360 10

FELANMÄLAN: 08-502 360 10
eller under Mina sidor på huge.se.

BESÖK: Sjödalstorget 7,
Huddinge Centrum

Värden

Redaktör:
Karin Wandrell,
karin.wandrell@chimneygroup.com
Art Direction och design: Kärnhuset
Produktion: Chimney
Tryck: Hylte Tryck

Tipsa oss

Vet du något spännande som är på gång i Huddinge? Hör av dig till vår redaktör!

Värden är tryckt på Munken Polar från Arctic Paper och miljömärkt enligt Svanen.

Huge Bostäder AB är ett allmännyttigt fastighetsbolag som ägs av Huddinge kommun. Fastighetsbeståndet består av hyresbostäder runt om i Huddinge samt kommersiella lokaler och stadsdelscentrum såsom Huddinge Centrum och Flemingsbergs Centrum. Vår vision är att skapa livskraft i Huddinge.

Femåringe Loke Norrbergs dröm är att jobba på Huga när han blir stor eftersom det finns traktorer och han tittar gärna på när gräset vid förskolan klipps.

I januari fick han chansen att komma på studiebesök hos Huga och själv manövrera ett fordon. Sittandes i knät på trädgårdsarbetaren William Skevik fick han lära sig att styra både fordonet, plogen och skopan.

- Det här är bra. Jag har fått gräva lite i snö och styra själv. Jag har tagit snö från en hög och lagt på en annan, säger Loke under en kort paus. Det är mycket som ska hinnas med den här speciella dagen i Huddinge.

Text & foto: Ola Jacobsen